

I/DB/B/2/2015

INSTRUKCJA OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ w Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna

Odpowiedzialni za treść instrukcji i jej zgodność z wymaganiami

	Stanowisko służbowe/ funkcja	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Opracował:	Zastępca Kierownika Działu BHP	Marek Rodenko	20.09 2017	
Sprawdził pod względem:				
- merytorycznym	Dyrektor Remontów	Jerzy Król	26.09.2017	
	Kierownik Działu BHP	Dariusz Prasalek	25.09 2017	
	Kierownik Działu Eksploatacji	Jacek Szaniawski	20.09 2017	
- ppoż.	Prezes Spółki Centrum Ratownictwa i Ochrony Straż Pożarna Sp. z o.o.	Waldemar Woś	25.09. 2017	
- wymogów ZSZ	Kierownik Działu Organizacji i Zarządzania	Agnieszka Bąk	25.09 2017	

Numer wydania instrukcji:	2	Instrukcja obowiązuje od dnia:	26.09.2017
---------------------------	---	--------------------------------	------------

Traci ważność instrukcja	I/DB/B/2/2015	„Instrukcja ochrony przeciwpożarowej w GDF SUEZ Energia Polska S.A.” wyd. nr 1 z dnia 18.03.2015r.
--------------------------	---------------	--

Zatwierdzam	Adam Kwiatkowski p.o. Dyrektora Produkcji	26.09.2017	
		data	podpis

Niniejsza instrukcja nie może być udostępniana osobom nieuprawnionym bez zgody Prezesa Zarządu lub Pełnomocnika Zarządu ds. ZSZ

SPIS TREŚCI

DZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE	4
Cel instrukcji	4
Zakres stosowania	4
Odpowiedzialność	4
DZIAŁ II DEFINICJE	4
DZIAŁ III OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	7
Rozdział 1 Obowiązki właścicieli lub użytkowników obiektów	7
Rozdział 2 Obowiązki pracowników Elektrowni Połaniec	8
Rozdział 3 Obowiązki wykonawców prac	9
DZIAŁ IV OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	9
DZIAŁ V INSTRUKCJE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	13
DZIAŁ VI EWAKUACJA	14
DZIAŁ VII URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE	14
DZIAŁ VIII MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE POŻAROWO	17
Rozdział 1 Wymagania podstawowe	17
Rozdział 2 Podstawowe wymagania przy składowaniu butli z gazami palnymi	18
DZIAŁ IX SUBSTANCJE I MIESZANINY NIEBEZPIECZNE	19
DZIAŁ X ZASADY PRZEPROWADZANIA KONTROLI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	20
DZIAŁ XI ZASADY ORGANIZACJI I WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO	21
Rozdział 1 Podstawowe zasady przygotowania miejsca wykonywania prac	21
Rozdział 2 Zasady postępowania przed rozpoczęciem prac	22
Rozdział 3 Podstawowe zasady obowiązujące przy wykonywaniu prac	24
Rozdział 4 Kontrola miejsca wykonywania prac po ich zakończeniu	25
DZIAŁ XII ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH NA TERENIE ELEKTROWNI POŁANIEC	26
Rozdział 1 Organizacja i prowadzenie działań ratowniczych w razie pożaru	26
Rozdział 2 Organizacja i prowadzenie działań ratowniczych w razie powstania innego miejscowego zagrożenia	28
DZIAŁ XIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE	28
DZIAŁ XIV WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH Z INSTRUKCJĄ	30

Tabela zmian				
Lp.	Podstawa wprowadzenia zmiany / przeglądu	Data wprowadzenia zmiany	Dokonujący zmianę	Właściwy Dyrektor lub osoba upoważniona
1.				
2.				
3.				
4.				

DZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Cel instrukcji

Celem instrukcji zwanej dalej „Instrukcją”, jest określenie ramowych zasad ochrony przeciwpożarowej w Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna, obejmujących realizację przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

2. Zakres stosowania

Postanowienia Instrukcji:

- 1) mają zastosowanie dla ochrony przeciwpożarowej użytkowanych budynków, obiektów i terenów, których właścicielem jest Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna oraz wykonywanych w nich prac;
- 2) obowiązują pracowników Elektrowni Połaniec, Wykonawców realizujących prace w budynkach, obiektach i na terenach, o których mowa w pkt.1) oraz inne osoby przebywające na jej terenie.

Jakiegokolwiek inne wewnętrzne akty normatywne, w zakresie ochrony przeciwpożarowej wydawane przez Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna lub Wykonawców nie mogą być sprzeczne z postanowieniami niniejszej Instrukcji.

3. Odpowiedzialność

Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna zapewnia koordynację działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Działania te koordynuje zespół, którego skład i zadania określa [Dokument związany Nr 1 z Instrukcją](#).

Za nadzór merytoryczny nad „Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej w Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna odpowiada Kierownik Działu BHP Elektrowni Połaniec.

Za aktualizację Dokumentów związanych z Instrukcją odpowiadają osoby, które dany Dokument opracowały lub inne osoby wskazane przez Dyrektora Produkcji.

DZIAŁ II

DEFINICJE

1. **Elektrownia Połaniec** - Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna.
2. **Spółka ELPOŻ** – Firma „Centrum Ratownictwa i Ochrony Straż Pożarna Sp. z o.o.” świadcząca usługi w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa technicznego, na terenie Elektrowni Połaniec.
3. **Jednostka ratownicza ELPOŻ** – odpowiednio przeszkolony i wyposażony zespół pracowników Centrum Ratownictwa i Ochrony Straż Pożarna Spółka z o. o. przewidziany do udziału w działaniach ratowniczych.
4. **Działania ratownicze** – każda czynność podjęta w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidacji przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
5. **Pożar** - niekontrolowany proces palenia, powodujący straty materialne.

6. **Zagrozenie pożarowe** - zespół czynników określonych stosownymi parametrami, mających wpływ na możliwość powstania i rozprzestrzeniania się pożaru, a przez to na bezpieczeństwo ludzi, zwierząt lub mienia.
7. **Kłęska żywiołowa** – rozumie się przez to katastrofę naturalną lub awarię techniczną, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.
8. **Inne miejscowe zagrożenie** - zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.
9. **Zagrozenie wybuchem** - możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon wybuchają.
10. **Wybuch** - gwałtowne spalanie gazów, par palnych cieczy, pyłów lub włókien palnych ciał stałych w powietrzu, wywołujące nagły wzrost temperatury i /lub ciśnienia oraz powstanie fali uderzeniowej.
11. **Zdarzenie wybuchowo niebezpieczne** - nieoczekiwane (inne niż było przedmiotem oceny) pojawienie się atmosfery wybuchowej lub źródła zapłonu w przestrzeni zagrożonej wybuchem.
12. **Atmosfera wybuchowa** – mieszaninę z powietrzem w warunkach atmosferycznych, substancji palnych gazów, par, mgieł lub pyłów, w której po wystąpieniu zapłonu spalanie rozprzestrzenia się na całą niespaloną mieszaninę.
13. **Przestrzeń zagrożona wybuchem** to przestrzeń, w których może wystąpić atmosfera wybuchowa w ilościach wymagającej podjęcia specjalnych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy osób pracujących i osób trzecich.
14. **Strefa zagrożenia wybuchem** - przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości, oznaczone, jako:

Strefa 0	przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę z powietrzem substancji palnych w postaci gazów, pary, mgieł, występuje stale, często lub przez długie okresy.
Strefa 1	przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę z powietrzem substancji palnych w postaci gazów, pary, mgieł, może czasami wystąpić w trakcie normalnego działania.
Strefa 2	przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę z powietrzem substancji palnych w postaci gazów, pary, mgieł nie występuje w trakcie normalnego działania, a w przypadku wystąpienia utrzymuje się przez krótki okres.
Strefa 20	przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu występuje stale, często lub przez długie okresy.
Strefa 21	przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu może czasami wystąpić w trakcie normalnego działania.
Strefa 22	przestrzeń, w której atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu nie występuje w trakcie normalnego działania, a w przypadku wystąpienia, utrzymuje się przez krótki okres.

15. **Dolna granica wybuchowości** – minimalna zawartość składnika palnego w mieszaninie z powietrzem, przy której zapłon jest już możliwy.
16. **Górna granica wybuchowości** – maksymalna zawartość składnika palnego w mieszaninie z powietrzem, przy której zapłon jest jeszcze możliwy.
17. **Materiały niebezpieczne pożarowo** - następujące materiały niebezpieczne:
  - 1) gazy palne,
  - 2) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C);
  - 3) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne;
  - 4) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu;
  - 5) materiały wybuchowe i pirotechniczne;
  - 6) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji;
  - 7) materiały mające skłonności do samozapalenia;
  - 8) inne materiały niewymienione wyżej, jeżeli sposób ich składowania, przetwarzania lub innego wykorzystania może spowodować powstanie pożaru.
18. **Obiekty Elektrowni Połaniec** – rozumie się przez to budynki wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, budowle, pomieszczenia i miejsca zlokalizowane na terenie, oraz poza terenem będące jej własnością.
19. **Właściciel obiektu** – osoba prawna lub fizyczna, posiadająca tytuł własności danego obiektu.
20. **Użytkownik obiektu** – właściciel obiektu lub inna osoba prawna lub fizyczna użytkująca obiekt na podstawie umowy cywilnoprawnej..
21. **Prace niebezpieczne pod względem pożarowym** zwane dalej „*pracami niebezpiecznymi pożarowo*” – należy przez to rozumieć prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem,
22. **Teren przyległy** - należy przez to rozumieć pas terenu wokół obiektu, o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego określone w przepisach techniczno-budowlanych, nie mniej jednak niż 4 m. Dla budynków, w których znajduje się pomieszczenie zagrożone wybuchem, odległość ta nie powinna być mniejsza niż 10 m.
23. **Wykonawca** – osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, wykonująca prace na zlecenie lub na podstawie umowy na terenie lub na rzecz Elektrowni Połaniec.
24. **Urządzenia przeciwpożarowe** – należy przez to rozumieć urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania, zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia inertyzujące, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty wewnętrzne i zawory hydrantowe, hydranty zewnętrzne, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, urządzenia zabezpieczające przed powstaniem wybuchu i ograniczające jego skutki, kurtyny dymowe oraz drzwi, bramy przeciwpożarowe i inne zamknięcia przeciwpożarowe jeżeli są wyposażone w systemy sterowania, przeciwpożarowe wyłączniki prądu oraz dźwigi dla ekip ratowniczych.

25. **Urządzenie gaśnicze** – mechanizm stanowiący konstrukcyjną całość, uruchamiany samoczynnie lub ręcznie, służący do gaszenia pożarów. Ze względów konstrukcyjnych rozróżnia się: stałe urządzenie gaśnicze (z środkiem gaśniczym znajdującym się w urządzeniu) oraz półstałe urządzenie gaśnicze (z przyłączem umożliwiającym podanie środka gaśniczego do urządzenia).
26. **Gaśnica** – przenośne (lub przewoźne) urządzenie do gaszenia pożarów.
27. **Droga pożarowa** – droga o utwardzonej i odpowiednio wytrzymałej nawierzchni prowadząca do obiektu, budynku lub terenu, lub przebiegająca wewnątrz obiektów i budynków, służąca dla dojazdu służb ratowniczych.
28. **Droga ewakuacyjna** – droga stanowiąca część środków ewakuacji (ucieczki) z dowolnego punktu obiektu do wyjścia końcowego.
29. **Ewakuacja** - przemieszczenie z miejsca, w którym występuje zagrożenie, w bezpieczny obszar.
30. **Osoby** - pracownicy oraz osoby fizyczne wykonujące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy lub prowadzące działalność gospodarczą.
31. **Pracownik** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę.

DZIAŁ III

OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Rozdział 1

Obowiązki właścicieli lub użytkowników obiektów

1. Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu, są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.
2. Właściciel lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, a także podmioty, o których mowa w ust.1, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.
3. Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:
  - 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
  - 2) zapewnić właściwy stan ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej budynku, obiektu budowlanego lub terenu,
  - 3) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
  - 4) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
  - 5) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
  - 6) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
  - 7) zapewnić opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, jeżeli jest wymagana,
  - 8) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi w tym z instrukcjami bezpieczeństwa pożarowego,

- 9) zapoznać podległych pracowników z zagrożeniami wybuchowymi, zgodnie z Dokumentem Zabezpieczenia Przed Wybuchem mogącymi wystąpić w powierzonym obiekcie,
  - 10) zapewnić przestrzeganie przepisów, zasad i wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w budynku, obiekcie budowlanym lub terenie, którego jest właścicielem,
  - 11) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
  - 12) terminowo wykonywać zalecenia i wnioski pokontrolne z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
4. Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w pkt. 3, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje w całości lub w części ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie.
  5. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na właścicielu budynku, obiektu budowlanego lub terenu.
  6. Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej mogą wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, określone w odrębnych przepisach.

Rozdział 2

Obowiązki pracowników Elektrowni Połaniec

1. Znać przepisy i zasady ochrony przeciwpożarowej, brać udział w ćwiczeniach, szkoleniach i instruktażach z tego zakresu oraz poddawać się wymagany egzaminom sprawdzającym.
2. Posiadać niezbędną wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie stosowania wymagań i przepisów przeciwpożarowych oraz ich przestrzegania przy wykonywaniu prac, stosownie do zajmowanego stanowiska lub zakresu obowiązków.
3. Posiadać niezbędną wiedzę w zakresie występowania zagrożeń pożarowych w przedmiocie objętym zakresem działania stanowiska.
4. Wykonywać prace w sposób bezpieczny, niestwarzający możliwości powstania pożaru lub wybuchu, lub innego miejscowego zagrożenia.
5. Bezwzględnie wykonywać zalecenia i polecenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
6. Znać stosownie do zajmowanego stanowiska lub zakresu obowiązków rodzaje urządzeń przeciwpożarowych będących na wyposażeniu obiektu lub terenie objętym zakresem działania stanowiska oraz zasady ich uruchamiania.
7. Znać zasady obsługi gaśnic i posługiwania się innym podręcznym sprzętem gaśniczym.
8. Znać zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
9. Zgłaszać zauważone zagrożenia pożarowe lub inne miejscowe zagrożenia.
10. W razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia być do dyspozycji kierującego działaniami ratowniczymi i bezwzględnie wykonywać jego zalecenia i polecenia.
11. Dodatkowo, oprócz obowiązków, o których mowa w pkt. 1 ÷ 10 do obowiązków osób zatrudnionych na stanowisku Dyżurnego Inżyniera Ruchu należy:
  - 1) sprawowanie ogólnego nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa pożarowego na zmianie;
  - 2) znajomość danych technicznych urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w obiektach Elektrowni Połaniec oraz sprzętu pożarniczego będącego na wyposażeniu jednostki ratowniczej Spółki ELPOŻ;

- 3) koordynacja działań związanych z ruchem urządzeń w czasie działań ratowniczych na terenie Elektrowni Połaniec;
  - 4) dysponowanie zmianą osobową i sprzętem pożarniczym będącym na wyposażeniu Spółki ELPOŻ;
  - 5) wydawanie doraźnych poleceń zmierzających do likwidacji zagrożeń pożarowych;
  - 6) ustalanie składu komisji do oceny zagrożenia pożarowego i ustalenia warunków zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.
  - 7) wydawanie zgody na czasowe wyłączenie z eksploatacji / użytkowania oraz ponowne włączenie do eksploatacji / użytkowania:
    - a) urządzeń gaśniczych tj:
      - ✓ instalacji: tryskaczowych, zraszaczowych, pianowych, gazowych (inertyzujących);
      - ✓ sieci lub instalacji wody p.poż albo ich części;
      - ✓ hydrantów zewnętrznych lub wewnętrznych;
    - b) zamknięcia drogi pożarowej lub jej odcinka;oraz rejestrowanie tego faktu zgodnie z wymaganiami w tym zakresie obowiązującymi w Elektrowni Połaniec.
12. Zasady wydawania i rejestrowania zgody na wyłączenia, o których mowa w ust. 7) określa [Dokument związany Nr 2 z Instrukcją](#).

Rozdział 3

Obowiązki wykonawców prac

1. Zapoznać się z ogólnymi zasadami ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi na terenie Elektrowni Połaniec w tym z zasadami ochrony przeciwwybuchowej zawartej w Dokumencie Zabezpieczenia Przed Wybuchem (DZPW), jeżeli zakres prac tego wymaga.
2. Zapoznać się z zagrożeniami pożarowymi występującymi w miejscu prowadzenia prac, wymaganiami przeciwpożarowymi, rodzajami zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz z zasadami postępowania w razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
3. Znać zasady obsługi gaśnic i posługiwania się innym sprzętem gaśniczym.
4. Wykonywać pracę w sposób bezpieczny, niestwarzający możliwości powstania pożaru lub wybuchu, lub innego miejscowego zagrożenia.
5. Posiadać środki i materiały wymagane do zabezpieczenia wykonywanych prac.
6. Bezwzględnie wykonywać zalecenia i polecenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
7. Bezwzględnie stosować się do zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
8. Zgłaszać zauważone zagrożenia pożarowe lub inne miejscowe zagrożenia.
9. W razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia być do dyspozycji kierującego działaniami ratowniczymi i bezwzględnie wykonywać jego zalecenia i polecenia.

DZIAŁ IV

OGÓLNE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

1. W obiektach oraz na terenach przyległych do nich zabronione jest wykonywanie czynności mogących spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, do których należy zaliczyć w szczególności:

- 1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:
  - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem,
  - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo;
- 2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, bądź nie poddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikającej z odrębnych przepisów lub norm, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu, rozprzestrzenienia ognia;
- 3) garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
- 4) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
- 5) rozpalamie ognia lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych lub sąsiednich obiektów;
- 6) składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
- 7) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- 8) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
  - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
  - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
- 9) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości, co najmniej 0,05 m od żarówki;
- 10) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- 11) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno – budowlanych;
- 12) składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowanych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;

- 13) przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych poza miejscami do tego wyznaczonymi;
  - 14) zamykanie lub blokowanie wyjść i drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
  - 15) blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
  - 16) lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
  - 17) wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności (użytkowników), jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali;
  - 18) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
    - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
    - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
    - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
    - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
    - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
    - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
    - g) krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz pomieszczenia.
  - 19) napełnianie gazem płynnym butli w obiektach nieprzeznaczonych do tego celu;
  - 20) dystrybucję i przeładunek produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu.
2. Właściciele lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat:
- 1) utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej;
  - 2) wyposażają obiekty w przeciwpożarowe wyłączniki prądu zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi;
  - 3) umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych;
  - 4) oznakowują znakami zgodnymi z Polskimi Normami:
    - a) drogi i wyjścia ewakuacyjne oraz pomieszczenia, w których zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi są wymagane, co najmniej 2 wyjścia ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
    - b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
    - c) miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,

- d) miejsca usytuowania nasady umożliwiającej zasilanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, kurków głównych instalacji gazowej oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - e) pomieszczenia i tereny z materiałami niebezpiecznymi pożarowo,
  - f) drabiny ewakuacyjne, rękawy ratownicze, pojemniki z maskami uciezkowymi, miejsca zbiórki do ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
  - g) przeciwpożarowe zbiorniki wodne, zbiorniki technologiczne stanowiące uzupełniające źródło wody do celów przeciwpożarowych, punkty poboru wody, stanowiska czerpania wody,
  - h) drzwi przeciwpożarowe,
  - i) drogi pożarowe,
  - j) miejsca zaklasyfikowane, jako strefy zagrożenia wybuchem;
3. Wykaz podstawowych znaków bezpieczeństwa i znaków informacyjnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej określa [Dokument związany Nr 3 z Instrukcją](#).
  4. Wokół placów składowych i składowisk przy obiektach oraz przy obiektach tymczasowych o konstrukcji palnej musi być zachowany pas ochronny o minimalnej szerokości 2 m i nawierzchni z materiałów niepalnych lub gruntowej oczyszczonej.
  5. Składowanie materiałów palnych pod ścianami obiektu związanych z jego funkcją, z wyjątkiem materiałów niebezpiecznych pożarowo, jest dopuszczalne pod warunkiem:
    - 1) nieprzekroczenia maksymalnej powierzchni strefy pożarowej, określonej dla tego obiektu;
    - 2) zachowania dostępu do obiektu na wypadek działań ratowniczych;
    - 3) nienaruszenia minimalnej odległości od obiektów sąsiednich, wymaganej z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe;
    - 4) zachowania minimalnej odległości 5 m od drogi pożarowej.
  6. Właściciele i użytkownicy obiektów produkcyjnych i magazynowych:
    - 1) przeprowadzają regularne czynności porządkowe w miejscach, w których występują pyły palne zalegające w warstwach,
    - 2) utrzymują znajdujące się w nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przepisami dotyczącymi przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.
  7. Wszystkie drogi na terenie Elektrowni Połaniec należy traktować jak drogi pożarowe. Zabrania się tarasowania, zastawiania, parkowania pojazdów lub w inny sposób utrudniania ruchu na drogach pożarowych lub ich odcinkach na terenie Elektrowni Połaniec.
  8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy wymagane jest wyłączenie odcinka drogi z ruchu (w tym również bram wjazdowych lub drzwi) dopuszcza się taką możliwość pod warunkiem wyznaczenia objazdu, a następnie uzyskania pisemnej zgody Dyżurnego Inżyniera Ruchu.
  9. Za uzyskanie zgody i dokonania czynności określonych w pkt. 8 odpowiada osoba odpowiedzialna ze strony Elektrowni Połaniec za prowadzenie czynności bądź prac, wymagających wyłączenia drogi z ruchu.

DZIAŁ V**INSTRUKCJE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

1. Właściciele obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji: produkcyjnych, magazynowych zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego.
2. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego nie jest wymagana dla obiektów lub ich części, o których mowa w pkt. 1, jeżeli nie występuje w nich strefa zagrożenia wybuchem, a ponadto:
  - 1) kubatura brutto budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową nie przekracza 1000 m³, z zastrzeżeniem pkt. 2);
  - 2) powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek nie przekracza 1 000 m².
3. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna zawierać:
  - 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
  - 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
  - 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
  - 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo, jeżeli takie prace są przewidywane;
  - 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
  - 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
  - 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
  - 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
    - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
    - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
    - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
    - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
    - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
    - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych sklasyfikowanych, jako strefy zagrożenia wybuchem,
    - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
    - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
    - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
    - j) wskazania dojeżdżalnic dla ekip ratowniczych,
    - k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,

- l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
  - 9) wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.
4. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych. Sposób przechowywania instrukcji powinien zapewnić możliwość natychmiastowego wykorzystania jej na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych.
  5. Instrukcja, o której mowa w pkt. 1, może stanowić w obiektach produkcyjnych lub magazynowych część instrukcji technologiczno-ruchowej.
  6. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na 2 lata, a także każdorazowo po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.
  7. Wykaz budynków i obiektów posiadających instrukcję bezpieczeństwa pożarowego określa [Dokument związany Nr 4 z Instrukcją](#).

DZIAŁ VI

EWAKUACJA

1. Z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczonego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczanie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji.
2. Szczegółowe wymagania dotyczące warunków ewakuacji, określają odrębne przepisy techniczno-budowlane.
3. Zasady ewakuacji z poszczególnych obiektów, wykazy osób odpowiedzialnych za ewakuację ludzi w razie jej ogłoszenia przez kierującego działaniami ratowniczymi oraz zasady praktycznego sprawdzania warunków i organizacji ewakuacji, określają Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.
4. Użytkownicy obiektów, każdy w zakresie swojego działania są odpowiedzialni za sporządzenie i aktualizację wykazu osób odpowiedzialnych za ewakuację ludzi w razie jej ogłoszenia przez kierującego działaniami ratowniczymi.
5. Wykaz osób, o których mowa w pkt. 3 powinien zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko;
  - 2) miejsce wykonywania pracy;
  - 3) numer telefonu służbowego lub innego środka komunikacji elektronicznej.
6. Właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, powinien, co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.
7. O terminie przeprowadzenia działań, o których mowa w pkt.6, właściciel lub zarządca obiektu powiadamia właściwego miejscowo komendanta Państwowej Straży Pożarnej, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

DZIAŁ VII

URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE

1. Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

2. Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewoźne, powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.
3. Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice należy utrzymywać w sposób zapewniający ich natychmiastowe użycie.
4. Za prowadzenie bieżącego nadzoru nad wyposażeniem obiektów w odpowiedni rodzaj urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz zapewnienie ich właściwego stanu technicznego, odpowiada właściciel obiektu, za wyjątkiem powierzenia obowiązków w tym zakresie – w całości lub części – na podstawie zawartej umowy użytkownikowi obiektu.
5. Czynności, o których mowa w pkt. 2, mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby posiadające kompetencje określone w Polskich Normach i odpowiednio przeszkolone oraz posiadające certyfikaty lub autoryzację producentów systemów lub urządzeń przeciwpożarowych.
6. Potwierdzenie przeprowadzenia czynności, o których mowa w pkt. 2 powinno być udokumentowane w sposób określony przez producenta urządzenia lub w Normach.
7. Wykaz urządzeń przeciwpożarowych zainstalowanych w Elektrowni Połaniec, terminy i zakres przeglądów, prób, kontroli oraz sposób ich dokumentowania określa [Dokument związany Nr 5 z Instrukcją](#).
8. Sieć wodociągową do celów przeciwpożarowych, zwaną dalej „wody ppoż.” oraz instalację wodociągową pożarową należy utrzymywać w sposób zapewniający ich natychmiastowe użycie.
9. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa powinna być zasilana z pompowni przeciwpożarowej lub innych urządzeń, w sposób zapewniający odpowiednią wydajność i ciśnienie w hydrantach zewnętrznych, przez co najmniej dwie godziny.
10. Hydranty i zawory hydrantowe muszą:
  - 1) spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń;
  - 2) być zaewidencjonowane (ponumerowane) i oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami;
  - 3) być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, w terminach określonych w tabeli nr 1:

Tabela nr 1

L.p.	Rodzaj przeglądu lub czynności konserwacyjnej	Czasokres
1	przegląd techniczny i konserwacja hydrantu wewnętrznego	co 6 miesięcy w obiektach technologicznych
		co rok – w pozostałych obiektach lub terenach
2	badania ciśnienia i wydajności poboru wody hydrantu	co 6 miesięcy w obiektach technologicznych
		co rok – w pozostałych obiektach lub terenach
3	próba ciśnieniowa węża na maksymalne ciśnienie robocze	co 5 lat
4	pomiary wydajności poboru wody hydrantu zewnętrznego	nie rzadziej niż raz w roku
5	przegląd techniczny hydrantu zewnętrznego	co 1 miesiąc

11. Czynności, o których mowa w pkt. 10 ust. 3) powinny być udokumentowane.
12. Możliwość poboru wody do celów przeciwpożarowych o wymaganych parametrach ciśnienia i wydajności w budynku musi być zapewniona niezależnie od stanu pracy innych systemów bądź urządzeń.
13. Szczegółowe wymagania dla:
  - 1) sieci wodociągowej do celów przeciwpożarowych i pompowni przeciwpożarowych określają przepisy w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
  - 2) instalacji wodociągowych przeciwpożarowych określają przepisy w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.
14. Zasady eksploatacji pompowni wody ppoż. i zbiornika przeciwpożarowego określają odrębne instrukcje.
15. Szczegółowe wymagania dla hydrantów, instalacji wodociągowych przeciwpożarowych ich rozmieszczenia i zasilania określają odrębne przepisy.
16. Plany sytuacyjne sieci i instalacji wody do celów przeciwpożarowych wraz z wykazem hydrantów na terenie Elektrowni Połaniec określa *Dokument zwiqzany Nr 6 z Instrukcją*.
17. Obiekty muszą być wyposażone w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:
  - 1) **A** – materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;
  - 2) **B** – cieczy i materiałów stałych topiących się;
  - 3) **C** – gazów;
  - 4) **D** – metali;
  - 5) **F** – tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.
18. Gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone:
  - 1) w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
    - a) przy wejściach do budynków,
    - b) na klatkach schodowych,
    - c) na korytarzach,
    - d) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
  - 2) w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
  - 3) w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki;
  - 4) odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
  - 5) do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1 m.
19. Szczegółowe wymagania dotyczące rodzaju i ilości gaśnic w obiektach określają odrębne przepisy.
20. Gaśnice muszą być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, w terminach określonych w tabeli nr 2:

Tabela nr 2

L.p.	Rodzaj przeglądu lub czynności konserwacyjnej	Czasokres
1	przegląd techniczny i konserwacja gaśnicy	co 6 miesięcy
2	wymiana środka gaśniczego w gaśnicach	proszkowych, co 5 lat
		płynowych, co 3 lata
3	badanie techniczne UDT zbiornika (o poj. powyżej 5 dm ³)	co 5 lat
4	badanie techniczne zbiornika (UDT) gaśnicy śniegowej	co 10 lat

21. Czynności, o których mowa w pkt. 20 powinny być dokumentowane przez oznaczenie gaśnic odpowiednią kontrolką.
22. Wykaz gaśnic (ilość i miejsce rozmieszczenia) w obiektach i na terenie Elektrowni Połaniec został określony w [Dokumencie związanym Nr 7 z Instrukcją](#) oraz Instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego obiektów posiadających takie instrukcje.
23. W przypadku użycia lub uszkodzenia gaśnic, obowiązkiem Właściciela/użytkownika obiektu jest zgłoszenie tego faktu do Spółki ELPOŻ oraz do Działu BHP Elektrowni Połaniec.
24. Po przyjęciu zgłoszenia, Spółka ELPOŻ niezwłocznie dokonuje naprawy lub wymiany zużytych gaśnic.
25. W przypadku kradzieży gaśnic należy postępować zgodnie z procedurami określonymi w odrębnych przepisach.
26. Osoba odpowiedzialna za dokonanie czynności, o których mowa w pkt. 25, dodatkowo obowiązana jest powiadomić o kradzieży gaśnic Dział BHP Elektrowni Połaniec, który występuje do Spółki ELPOŻ o niezwłoczne uzupełnienia gaśnic.
27. Rozmieszczenie, szczegółowe dane techniczne, a także zasady postępowania w przypadku zadziałania zamontowanych w Elektrowni Połaniec urządzeń przeciwpożarowych określają Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego obiektów lub instrukcje eksploatacji.
28. Osoby, w stosunku, do których nałożono obowiązki wynikające z instrukcji, o których mowa w pkt. 27 powinny być zapoznane z ich zakresem w formie udokumentowanego instruktażu stanowiskowego.
29. Wszelkie usterki w zakresie stanu technicznego urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic należy zgłaszać do właścicieli obiektów lub użytkowników.

DZIAŁ VIII

MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE POŻAROWO

Rozdział 1

Wymagania podstawowe

1. Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:
  - 1) wykonywać wszystkie czynności związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, transportem lub składowaniem materiałów niebezpiecznych zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego lub zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
  - 2) utrzymywać na stanowisku pracy ilość materiału niebezpiecznego pożarowo nie większą niż dobowe zapotrzebowanie lub dobową produkcję, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej;

- 3) przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo przekraczający wielkość określoną w pkt. 2) w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu;
  - 4) przechowywać materiały niebezpieczne pożarowo w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania;
  - 5) przechowywać ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) wyłącznie w pojemnikach, urządzeniach i instalacjach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów, co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem.
2. Materiały niebezpieczne pożarowo nie mogą być przechowywane w pomieszczeniach piwnicznych, na poddaszach i strychach, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych oraz pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Rozdział 2

Podstawowe wymagania przy składowaniu butli z gazami palnymi

1. Butle z gazami palnymi należy przechowywać w pomieszczeniach przeznaczonych wyłącznie do tego celu.
2. Pomieszczenie magazynowe butli z gazami palnymi należy chronić przed ogrzaniem do temperatury przekraczającej 308,15 K (35 °C).
3. Pomieszczenia przeznaczone do składowania gazów palnych muszą spełniać wymagania określone dla pomieszczeń zagrożonych wybuchem zawarte w *Dokumencie Zabezpieczenia Przed Wybuchem*.
4. Butle przeznaczone do przechowywania i transportu gazów palnych powinny być oznaczone zgodnie z Polskimi Normami.
5. Na terenie Elektrowni Połaniec butle z gazami palnymi są składowane:
  - 1) w centralnym magazynie gazów technicznych;
  - 2) w stałych lub tymczasowych podręcznych składach butli.
6. Wykaz stałych podręcznych składów butli z gazami palnymi na terenie Elektrowni Połaniec stanowi [Dokument zwiqzany Nr 8 z Instrukcją](#).
7. Urządzenie tymczasowych podręcznych składów butli z gazami palnymi, wymaga uzyskania pisemnej zgody właściciela obiektu, za wyjątkiem powierzenia obowiązków w tym zakresie – w całości lub części – użytkownikowi obiektu, na podstawie zawartej umowy.
8. Przed wydaniem zgody, o której mowa w pkt.7 właściciel lub użytkownik obiektu powinien zasięgnąć opinii Działu BHP Elektrowni Połaniec oraz wskazanego przez Dział BHP przedstawiciela Spółki Elpoż.
9. Podręczne składy butli z gazami palnymi muszą być zlokalizowane wyłącznie na zewnątrz obiektów budowlanych i budynków.
10. Ściana budynku, przy której będzie zlokalizowany podręczny skład butli z gazami palnymi powinna posiadać klasę odporności ogniowej, co najmniej REI 120.
11. W podręcznych składach butli z gazami palnymi dopuszcza się składowanie:
  - a) do 20 butli w jednym boksie – dla stałych podręcznych składach butli;
  - b) do 10 butli w jednym boksie – dla tymczasowych podręcznych składach butli;
12. Boksy podręcznych składów butli z gazami palnymi (oddzielne dla poszczególnych rodzajów gazów) powinny:
  - 1) być zlokalizowane w odległościach nie mniejszych niż 3m od najbliższych studzienek lub innych zagłębień terenu oraz otworów do pomieszczeń z podłogą znajdującą się poniżej przyległego terenu;

- 2) być zbudowane z materiałów niepalnych w konstrukcji ażurowej;
  - 3) posiadać dach o konstrukcji lekkiej i posadzkę z materiałów nieiskrzących;
  - 4) mieć wokół obrysu boks wyznaczoną strefę bezpieczeństwa – min. 1,5 m. Jeżeli boks z gazami palnymi znajduje się w pobliżu otworów drzwiowych lub okiennych, strefę bezpieczeństwa należy zwiększyć co najmniej o 1,0 m celem zachowania bezpiecznej odległości boks od tych otworów
  - 5) mieć zapewnioną wymianę powietrza;
  - 6) elementy stalowe powinny być zabezpieczone przed iskrzeniem i uziemione.
  - 7) być zabezpieczone przed dostępem osób postronnych;
  - 8) być wyposażone w co najmniej jedną gaśnicę (min. 2 kg środka gaśniczego) i jeden koc gaśniczy, dostępne z zewnątrz.
13. Podręczny skład butli musi być właściwie oznakowany. Oznakowanie powinno zawierać w szczególności:
- 1) nazwę firmy (właściciel lub użytkownik) i nr telefonu kontaktowego;
  - 2) na drzwiach każdego boks należy umieścić informację o rodzaju składowanego gazu palnego (nazwa) i rodzaju butli (pełne, puste);
  - 3) rodzaj i zakres strefy zagrożenia wybuchem;
  - 4) miejsce przechowywania kluczy zapasowych.
14. W przypadku składów tymczasowych dodatkowo należy podać informację o wydającym zgodę na składowanie butli oraz termin, na jaki zgoda została wydana.
15. Przy składowaniu butli z gazami palnymi należy przestrzegać niżej wymienionych wskazań prewencyjnych:
- 1) w jednym pomieszczeniu mogą być składowane pod warunkiem ich oddzielnego ustawienia butle opróżnione z butlami napełnionymi gazem palnym,
  - 2) butle pełne lub opróżnione, posiadające stopy, należy ustawiać jednowarstwowo w pozycji pionowej, segregując je według zawartości;
  - 3) butle nieposiadające stóp należy składować w drewnianych ramach w pozycji poziomej;
  - 4) butle należy skutecznie zabezpieczyć przed upadkiem, stosując bariery, przegrody lub inne środki ochronne, a zawory butli zabezpieczyć kołpakami;
  - 5) zabronione jest składowanie w tym samym boksie:
    - a) butli z tlenem i z innymi gazami;
    - b) butli z gazami palnymi i z gazami utleniającymi.
16. Za właściwe oznakowanie i wyposażenie podręcznych składów butli z gazami palnymi odpowiada użytkownik podręcznego składu.
17. Szczegółowe wymagania dotyczące składowania i magazynowania butli z gazem płynnym określają przepisy w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, napełnianiu i rozprowadzaniu gazów płynnych oraz przepisy o ochronie przeciwpożarowej.

DZIAŁ IX

SUBSTANCJE I MIESZANINY NIEBEZPIECZNE

1. Czynności, związane z używaniem substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych, należy wykonywać, zgodnie z warunkami bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej określonymi w kartach charakterystyki substancji lub mieszaniny.

2. Zabrania się stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych, jeżeli nie posiada ona karty charakterystyki, o której mowa w ust.1.
3. Magazynowanie substancji lub mieszanin niebezpiecznych musi odbywać się w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania.
4. Magazynowanie, o którym mowa w ust. 3, może odbywać się wyłącznie w odpowiednich, wydzielonych i oznakowanych pomieszczeniach lub miejscach poza nimi.
5. Pojemniki i zbiorniki służące do przechowywania substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych oraz pojemniki i zbiorniki służące do pracy z tymi substancjami lub mieszaninami, rurociągi zawierające substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne lub służące do ich transportowania oraz miejsca, w których są składowane znaczące ilości substancji niebezpiecznych lub mieszanin niebezpiecznych, powinny być należycie oznakowane, w tym opatrzone znakami ostrzegawczymi.
6. Zabrania się składowania, magazynowania substancji lub mieszanin niebezpiecznych w obiektach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi.
7. Zabrania się utrzymywania substancji lub mieszanin niebezpiecznych znajdujących się na stanowisku pracy w ilości większej niż dobowe zapotrzebowanie.
8. Sposoby oznakowania, o których w pkt. 5 określają przepisy w sprawie:
  - 1) oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin;
  - 2) sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne.
9. Warunki przechowywania, transportu i stosowania materiałów niebezpiecznych określają karty charakterystyki oraz odrębne przepisy.
10. Wymagania obowiązujące podczas prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych określają ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

DZIAŁ X

ZASADY PRZEPROWADZANIA KONTROLI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

1. Do przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie Elektrowni Połaniec, upoważnieni są w szczególności:
  - 1) uprawnieni pracownicy Spółki ELPOŻ.;
  - 2) pracownicy służby bhp;
  - 3) koordynatorzy ds. bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w przypisanym zakresie działania;
  - 4) wydający zezwolenie na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo w ramach wydanego zezwolenia;
  - 5) osoby sprawujące nadzór nad realizacją prac – prowadzący umowę;
  - 6) inne osoby niż w/w wykonujące w ramach swoich obowiązków lub zadań kontrole lub inspekcje.
2. Do prowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych na terenie Elektrowni Połaniec, upoważnieni są także funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i innych organów, w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
3. Kontrolujący mają prawo:

- 1) wstępu do wszystkich obiektów na terenie Elektrowni Połaniec, w tym również do obiektów wykonawców;
  - 2) wglądu w dokumentację niezbędną do prawidłowego przebiegu przeprowadzanej kontroli;
  - 3) wydawania, w ramach posiadanych uprawnień, zaleceń w zakresie bezpieczeństwa pożarowego;
  - 4) wydawania poleceń związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prowadzonych prac;
  - 5) wstrzymywania lub wnioskowania o wstrzymanie czynności i prac w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości stwarzających zagrożenie pożarowe lub wybuchowe oraz zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
4. Kontrolowany jest obowiązany umożliwić kontrolującemu przeprowadzenie kontroli, a w szczególności:
- 1) umożliwić dostęp do wszystkich podległych obiektów, pomieszczeń, urządzeń, itp., które mają być poddane kontroli;
  - 2) zapewnić wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje objęte zakresem kontroli;
  - 3) umożliwić kontrolującemu sporządzenie kopii niezbędnych dokumentów;
  - 4) udostępnić niezbędne środki techniczne w zakresie niezbędnym do przeprowadzania kontroli;
  - 5) udzielić kontrolującemu wyjaśnień w sprawach objętych tematyką kontroli oraz związanych ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

DZIAŁ XI

ZASADY ORGANIZACJI I WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Rozdział 1

Podstawowe zasady przygotowania miejsca wykonywania prac

1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o:
  - 1) „**pracach**” – należy przez to rozumieć „prace niebezpieczne pożarowo”;
  - 2) **zezwoleniu** – należy przez to rozumieć „Zezwolenie na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo”;
2. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:
  - 1) wyznaczyć miejsce wykonywania prac.
  - 2) usunąć z miejsca wykonywania prac wszelkie materiały palne i/lub niepalne w opakowaniach palnych.
  - 3) jeżeli spełnienie warunku, o którym mowa pkt. 2) nie jest technicznie możliwe, materiały te należy osłonić kocami gaśniczymi, ekranami z blachy lub materiałów niepalnych, lub w inny skuteczny sposób zabezpieczyć przed zapaleniem.
  - 4) zbiorniki, urządzenia, instalacje lub sieci po gazach palnych i cieczach łatwo palnych, należy w celu obniżenia stężenia par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem do wartości poniżej 10% ich dolnej granicy wybuchowości, przewietrzyć, przewentylować bądź przedmuchać gazem obojętnym.
  - 5) zabezpieczyć przed zapaleniem poprzez osłonięcie kocami gaśniczymi, ekranami z blachy lub materiałów niepalnych, lub w inny skuteczny sposób palne elementy konstrukcji budynku, pomieszczenia lub terenu oraz instalacji technicznych znajdujących się w miejscu prowadzenia prac.
  - 6) sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach na sąsiednich kondygnacjach lub rejonach przyległych nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków i właściwie je zabezpieczyć.

- 7) jeżeli w miejscu wykonywania prac znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe, itp. należy je skutecznie zabezpieczyć przed przedostaniem się rozprysków do sąsiednich pomieszczeń lub na inne kondygnacje.
  - 8) jeżeli stropy, podesty, pomosty itp. w miejscu wykonywania prac, są wykonane z materiałów palnych, są nimi pokryte lub są nieuszczelne, należy je skutecznie zabezpieczyć przed zapaleniem lub przedostawaniem się rozprysków lub iskier na inne kondygnacje lub do innych pomieszczeń.
  - 9) zapewnić, aby drogi ewakuacyjne i dojścia do miejsca wykonywania prac były wolne oraz tak wybrane, aby zapewniały szybką i bezpieczną ewakuację z miejsca zagrożonego pożarem lub wybuchem.
  - 10) sprawdzić, czy przy urządzeniach zagrożonych wybuchem gazów lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu planowanego wykonywania prac nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
  - 11) w przypadkach szczególnego zagrożenia pożarowego, za zgodą Dyżurnego Inżyniera Ruchu Elektrowni, jako dodatkowy sposób do zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo może być zadysponowany samochód gaśniczy Spółki ELPOŻ wraz z obsadą.
  - 12) dodatkowe wymagania dotyczące warunków i sposobu zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo danego obiektu lub jego części, określają *Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego*.
3. Szczegółowy rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu w trakcie wykonywania prac oraz po ich zakończeniu należy ustalić w *Zezwoleniu na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo* uwzględniając wymagania *Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego* oraz tam gdzie ma to zastosowanie wynik oceny zagrożenia wybuchem.
  4. Ocenę zagrożenia wybuchem, wskazanie pomieszczeń zagrożonych wybuchem, wyznaczenie w pomieszczeniach i przestrzeniach odpowiednich stref zagrożenia wybuchem wraz z graficzną dokumentacją ich klasyfikacji, wskazanie czynników mogących w nich zainicjować zapłon oraz wartości granic wybuchowości materiałów palnych stosowanych w Elektrowni Połaniec zawarto w Dokumencie Zabezpieczenia Przed Wybuchem stanowiącym *Dokument Związany Nr 9 z Instrukcją*.

Rozdział 2

Zasady postępowania przed rozpoczęciem prac

1. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym, mogą być rozpoczęte i wykonywane wyłącznie po uzyskaniu pisemnego zezwolenia.
2. Obowiązek uzyskania zezwolenia dotyczy również przypadku, gdy prace te wchodzą w zakres prac wykonywanych na podstawie polecenia pisemnego albo innej formy pisemnej wykonania pracy.
3. Zezwolenie wydaje właściciel budynku, obiektu lub terenu, w którym przewiduje się prowadzenie prac lub jego użytkownik, jeżeli wynika to z zawartej umowy, bądź osoby przez nich upoważnione. Upoważnienie powinno mieć formę pisemną, zawierać zakres upoważnienia oraz czas jego trwania.
4. Wykaz stanowisk pracy i osób na nich zatrudnionych, upoważnionych do wydawania zezwoleń na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo wraz z zakresem udzielonego upoważnienia określa *Dokument związany nr 10 z Instrukcją*.
5. W sytuacji, gdy występują wątpliwości, co do sposobu zabezpieczenia pożarowego prac, osoba upoważniona do wydawania zezwoleń ma prawo wnioskować do Dyżurnego Inżyniera Ruchu o komisyjne ustalenie warunków zabezpieczenia prac. Upoważniony do wydawania zezwoleń zawsze wchodzi w skład komisji.

6. Przed wydaniem zezwolenia, upoważniony do jego wydawania lub komisja, jeżeli została wyznaczona, dokonuje: oględzin planowanego miejsca wykonywania prac, oceny zagrożenia pożarowego oraz określa warunki i sposób zabezpieczenia prac.
7. Wymagania, o których mowa w pkt. 6 obejmują w szczególności:
  - 1) ustalenie czynności związanych z przygotowaniem miejsca pracy do wykonywania prac;
  - 2) ustalenie warunków do spełnienia w czasie trwania prac oraz po ich zakończeniu;
  - 3) ustalenie czasookresu kontroli miejsca wykonywania prac oraz rejonów bezpośrednio przyległych do tego miejsca po zakończeniu prac;
  - 4) wskazanie imiennie lub stanowiskiem osób odpowiedzialnych za realizację wymagań, o których w pkt. 1)-3).
8. Wymagania, o których mowa w pkt. 7 należy określić uwzględniając postanowienia Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego danego obiektu lub jego części, Dokumentu Zabezpieczenia Przed Wybuchem tam gdzie ma to zastosowanie oraz wynik oceny zagrożenia pożarowego w miejscu prowadzenia prac i zapisać w zezwoleniu na wykonywanie prac.
9. Przy ocenie zagrożenia pożarowego, należy zwrócić szczególną uwagę na:
  - 1) właściwości pożarowe składowanych lub przerabianych materiałów oraz sposób ich usunięcia poza miejsce wykonywania prac na czas ich trwania;
  - 2) rodzaj urządzeń technologicznych i instalacji oraz sposób ich oczyszczenia z materiałów lub substancji palnych, przewietrzania bądź wentylowania w czasie trwania prac;
  - 3) potrzebę wykonania przed rozpoczęciem prac, jak również prowadzenia w trakcie ich trwania pomiaru stężeń par cieczy lub gazów, jakie mogą występować w miejscu wykonywania prac;
  - 4) właściwe zabezpieczenie przed przedostawaniem się odprysków do tych miejsc i urządzeń, z których ze względów technicznych nie można usunąć materiałów lub substancji palnych;
  - 5) sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń lub terenów sąsiadujących z tymi, w których będą wykonywane prace niebezpieczne pożarowo.
10. Przy ustalaniu sposobu zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo, oprócz wymagań, o których mowa w pkt. 8 i 9 należy zwrócić szczególną uwagę:
  - 1) czy w przewidywanym miejscu wykonywania prac nie występują palne elementy konstrukcyjne, mogące się zapalić;
  - 2) czy konstrukcje metalowe, przewody lub inne elementy, przy których prowadzi się prace niebezpieczne pożarowo nie stykają się bezpośrednio z palnymi elementami budynku (pomieszczenia);
  - 3) z jakich materiałów są wykonane elementy budowlane w miejscu prowadzenia prac i w promieniu niemniejszym niż 5 m od granicy miejsca prowadzenia prac oraz czy nie ulegną zapaleniu;
  - 4) czy w miejscu wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie występują palne izolacje, wykładziny mogące ulec zapaleniu;
  - 5) na sposób zabezpieczenia palnych elementów konstrukcyjnych przed działaniem źródeł zapłonu lub ognia;
  - 6) na sposób zabezpieczenia spawanych konstrukcji, przewodów przed nadmiernym nagraniem, w celu zapobieżenia zapaleniu elementów budowlanych wskutek przewodnictwa cieplnego;

- 7) na sposób zabezpieczenia przepustów instalacyjnych przed możliwością przedostania się źródła zapłonu lub ognia do sąsiednich pomieszczeń.
11. Warunkiem wydania zezwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo jest właściwe przygotowanie miejsca tych prac przez osoby wskazane w zezwoleniu. Odpowiedzialnym za sprawdzenie przygotowania miejsca wykonywania prac jest wydający zezwolenie.
  12. Zezwolenie wydawane jest na dany rodzaj, zakres oraz czas i miejsce wykonywania prac określonych w zezwoleniu.
  13. Dopuszcza się wydanie jednego zezwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo dla różnych zespołów wykonujących prace w tym samym miejscu pracy, pod warunkiem, że zakres i rodzaj prac oraz warunki zabezpieczenia przeciwpożarowego wykonywanych prac są takie same.
  14. Zezwolenie na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo uważa się za wydane z chwilą potwierdzenia jego przyjęcia, w rejestrze wydanych zezwoleń przez kierującego zespołem.
  15. Kierujący zespołem przyjmując zezwolenie potwierdza, że miejsce prac zostało przygotowane właściwie do ich wykonywania.
  16. Przekazywanie przez osobę upoważnioną do wydawania zezwoleń, kierującemu zespołem, w następnych dniach wykonywania prac przez jego zespół, zarejestrowanego, ważnego zezwolenia, jest równoznaczne z wydaniem przez niego zgody na ich wykonywanie w danym dniu i nie wymaga zapisu w rejestrze wydanych zezwoleń
  17. Rejestr wydanych zezwoleń prowadzi wydający. Wzór zezwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo oraz rejestru wydanych zezwoleń na wykonywanie tych prac, określa [Dokument związany nr 11 z Instrukcją](#).
  18. Kierujący zespołem ma obowiązek posiadać zezwolenie w miejscu wykonywania prac i każdorazowo po ich zakończeniu w danym dniu pozostawić je u wydającego.
  19. Kierujący zespołem ma obowiązek przerwać prace i powiadomić o tym wydającego zezwolenie, jeżeli w czasie wykonania prac nastąpi zmiana rodzaju pracy lub ustalonych warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego, albo wymagane jest zastosowanie dodatkowych środków, warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego wykonywanych prac.
  20. Przedłużenie terminu wykonania prac, nie wymaga wydania ponownego zezwolenia, jeżeli zakres i rodzaj wykonywanych prac nie uległy zmianie i nie jest wymagana zmiana warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego tych prac.
  21. W przypadku protokolarnego przekazania strefy lub obszaru robót Wykonawcy prac, zasady/wymagania, o których mowa w pkt. 3, 4 i 5 należy bezwzględnie ustalić w protokole przekazania strefy lub obszaru robót.

Rozdział 3

Podstawowe zasady obowiązujące przy wykonywaniu prac

1. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo, należy w szczególności:
  - 1) ściśle przestrzegać ustalonych warunków zabezpieczenia przeciwpożarowego dla danego rodzaju i zakresu prac określonych w zezwoleniu;
  - 2) natychmiast likwidować zauważone źródła ognia;
  - 3) przerwać wykonywanie pracy w przypadku stwierdzenia, że ich kontynuowanie stwarza niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu i poinformować o tym wydającego zezwolenie;

- 4) prace w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem gazu lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów rozpoczynać i wykonywać jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac, nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
  - 5) posiadać w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
  - 6) używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru lub wybuchu;
  - 7) wykonywać wszelkie polecenia związane z zabezpieczeniem przeciwpożarowym wykonywanych prac wydawane przez wydającego zezwolenie.
2. Ilość gaśnic i innego sprzętu przeciwpożarowego w miejscu wykonywania prac musi być zgodna z ilością określoną w zezwoleniu.
  3. Jeżeli w miejscu wykonywania prac lub jego pobliżu znajdują się urządzenia elektryczne będące lub mogące być pod napięciem, w miejscu wykonywania prac należy zapewnić gaśnice przeznaczone do gaszenia tego typu urządzeń.
  4. Za zapewnienie odpowiedniego rodzaju i ilości gaśnic oraz innego sprzętu przeciwpożarowego do zabezpieczenia prac oraz za bezpieczeństwo pożarowe w miejscu ich wykonywania pełną odpowiedzialność ponosi kierujący zespołem.
  5. Zabrania się wykorzystywania gaśnic stanowiących wyposażenie stałych stanowisk gaśniczych, do zabezpieczenia miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo.

Rozdział 4

Kontrola miejsca wykonywania prac po ich zakończeniu

1. Miejsce wykonywania prac oraz rejony bezpośrednio przyległe po zakończeniu prac należy, poddać szczegółowej kontroli mającej na celu sprawdzenie czy:
  - 1) sprzęt do wykonywania prac został zdemontowany, wyłączony ze źródeł zasilania i zabezpieczony przed dostępem osób postronnych;
  - 2) nie pozostawiono tłoczych lub żarzących się części;
  - 3) nie występują oznaki tlenia się materiałów, bądź inne oznaki wskazujące na możliwość powstania pożaru.
2. Kontrolę, o której mowa w pkt. 1, należy wykonać:
  - 1) bezpośrednio po zakończeniu prac;
  - 2) po upływie 2 do 3 godzin od kontroli przeprowadzonej przez kierującego zespołem po zakończeniu prac.
3. W przypadku wykonywania prac w systemie potokowym kontrolę, o której mowa w pkt. 2 ust. 2) należy przeprowadzić po całkowitym zakończeniu prac.
4. Fakt przeprowadzenia kontroli, należy udokumentować na druku zezwolenia lub innym dokumencie wprowadzonym do stosowania.
5. Jeżeli w danym dniu / na danej zmianie nie były wykonywane prace niebezpieczne pożarowo na druku zezwolenia lub innym dokumencie wprowadzonym do stosowania należy wpisać „**prac nie wykonywano**”.

6. Dodatkowe warunki mające nie dopuścić do powstania pożaru po zakończeniu prac i jego rozprzestrzenianie się w tym inne, krótsze niż określone w pkt. 2 ust. 2) okresy kontroli należy określić w zezwoleniu na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo.

DZIAŁ XII

ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH NA TERENIE ELEKTROWNI

POŁANIEC

Rozdział 1

Organizacja i prowadzenie działań ratowniczych w razie pożaru

1. Każdy, kto zauważy pożar na terenie Elektrowni Połaniec, obowiązany jest:
  - 1) zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki;
  - 2) przy pomocy dostępnych środków, natychmiast zaalarmować:
    - a) osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
    - b) użytkownika obiektu, kierownika zmiany lub inną, osobę prowadzącą zmianę – zgodnie z przekazanym wykazem telefonów alarmowych,
    - c) Dyżurnego Inżyniera Ruchu – **tel. alarmowy. (15 865) 66-66 lub (41) 342-05-66.**
2. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia z Dyżurnym Inżynierem Ruchu należy wyraźnie podać:
  - 1) hasło: "POŻAR!";
  - 2) miejsce i rodzaj zdarzenia, (co się pali i gdzie się pali);
  - 3) czy istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi;
  - 4) ewentualne utrudnienia w dojeździe na miejsce zdarzenia;
  - 5) przedstawić się oraz podać numer telefonu, z którego przekazywane jest to zgłoszenie.

UWAGA! Odłożyć słuchawkę należy dopiero po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez osobę przyjmującą zgłoszenie i na jej wyraźne polecenie.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 ust. 2) lit b) z chwilą otrzymania informacji o pożarze przyjmuje rolę kierującego działaniami ratowniczymi i pełni ją do czasu przekazania jej innej osobie zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej instrukcji.
4. Po wykonaniu czynności, o których mowa w pkt. 1 należy przystąpić do gaszenia pożaru za pomocą dostępnych gaśnic lub urządzeń gaśniczych, zgodnie z poleceniami kierującego akcją.

Uwaga!.

  - 1) *Podczas gaszenia pożaru należy bezwzględnie zachować warunki bezpieczeństwa, a w szczególności stosować się do przeciwwskazań użycia środków gaśniczych.*
  - 2) *Zabrania się ręcznego uruchamiania urządzeń gaśniczych bez wyraźnej zgody kierującego akcją ratowniczą.*
5. Dyżurny Inżynier Ruchu po otrzymaniu informacji o zdarzeniu:
  - 1) dysponuje do zdarzenia jednostką ratowniczą ELPOŻ;
  - 2) powiadamia służby ochrony Elektrowni Połaniec i ustala zakres jej działań w miejscu zdarzenia;
  - 3) podejmuje decyzję o dokonaniu czynności niezbędnych dla zmniejszenia rozmiarów skutków zdarzenia oraz likwidujących lub ograniczających zagrożenie dla życia lub zdrowia osób, a także do bezpiecznego prowadzenia działań ratowniczych, a w szczególności ustala zakres i harmonogram koniecznych wyłączeń w celu umożliwienia bezpiecznego przeprowadzenia działań ratowniczych;

- 4) w przypadku stwierdzenia, że siły i środki własne są niewystarczające podejmuje decyzję o alarmowaniu sił i środków zewnętrznych jednostek ochrony przeciwpożarowej (**Państwowa Straż Pożarna, Powiatowe Stanowisko Kierowania – bezpośrednie połączenie telefoniczne**);
- 5) niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu:
  - a) Dyrektora Produkcji Elektrowni Połaniec,
  - b) Dział BHP Elektrowni Połaniec,
  - c) inne kompetentne osoby wg uznania.
6. Po dokonaniu czynności, o których mowa w pkt. 5 oraz po zadysponowaniu niezbędnych sił i środków, Dyżurny Inżynier Ruchu, jeżeli sytuacja ruchowa na to pozwala udaje się na miejsce zdarzenia celem przejęcia kierowania działaniami ratowniczymi oraz dalszego koordynowania działań techniczno - ruchowych, o których mowa w pkt. 5 ust.3) w ramach prowadzonej akcji ratowniczej.
7. Dyżurny Inżynier Ruchu może upoważnić do wykonywania działań, o których mowa w pkt. 5 i 6 inną kompetentną osobę lub osoby przydzielając im konkretne zadania do wykonania.
8. Kierowanie działaniami ratowniczymi oraz koordynowanie działań techniczno - ruchowych od Dyżurnego Inżyniera Ruchu lub osoby przez niego upoważnianej może przejąć Dyrektor Produkcji Elektrowni Połaniec.
9. Po przybyciu na miejsce zdarzenia jednostki ratowniczej ELPOŻ dowódca zmiany jednostki uzgadnia z kierującym akcją zakres działań ratowniczych do wykonania i prowadzi je według zasad taktyki prowadzenia działań ratowniczych z wykorzystaniem procedur opisanych w Planach działania w sytuacji awaryjnej, w niniejszej Instrukcji oraz Instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego.
10. Prowadzenie działań ratowniczych od dowódcy zmiany jednostki ratowniczej ELPOŻ może przejąć przybyły na miejsce zdarzenia pracownik tej Spółki, zajmujący wyższe od niego stanowisko po poinformowaniu o tym fakcie kierującego akcją.
11. Jeśli na miejsce zdarzenia przybyły zewnętrzne jednostki ochrony przeciwpożarowej, kierowanie działaniami ratowniczymi odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach wydanych na podstawie Ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Uwaga: Ustalenie zakresu działań ratowniczych i ich rozpoczęcie oraz wszystkie odstępstwa w czasie ich realizacji od przyjętych uzgodnień w obiektach lub na terenach ruchu elektrycznego, kierujący działaniami ratowniczymi jest obowiązany uzgodnić z Dyżurnym Inżynierem Ruchu.
12. W czasie działań ratowniczych należy podporządkować się poleceniom osoby kierującej działaniami.
13. Kierujący działaniem ratowniczym ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, przedsiębiorców i osób fizycznych.
14. Podczas prowadzenia działań ratowniczych na terenie Elektrowni Połaniec w pierwszej kolejności należy żądać niezbędnej pomocy przy ich prowadzeniu od pracowników Elektrowni oraz pracowników Wykonawców, którym Elektrownia powierzyła obsługę należących do niej urządzeń, instalacji lub sieci
15. Osoby biorące udział w działaniu ratowniczym korzystają z ochrony dla funkcjonariuszy publicznych przewidzianej w Kodeksie karnym.
16. Powiadamianie o ewakuacji osób z obiektu odbywa się poprzez:
  - 1) komunikaty przekazywane poprzez dedykowane systemy rozgłaszające;
  - 2) komunikaty przekazywane przez osoby wyznaczone do wykonywania działań w zakresie ewakuacji;
  - 3) dźwiękowe systemy ostrzegawcze.

17. Szczegółowe zasady ogłaszania komunikatów w razie ogłoszenia ewakuacji, określają instrukcje bezpieczeństwa pożarowego obiektów lub instrukcje technologiczne.
18. Sposób postępowania w przypadku pojawienia się meldunku o zdarzeniu na centralach alarmowych pożaru opisano w odrębnych instrukcjach obsługi systemów.

Rozdział 2

Organizacja i prowadzenie działań ratowniczych w razie powstania innego miejscowego zagrożenia

1. Każdy, kto zauważy inne miejscowe zagrożenie (zagrożenie chemiczne powstałe wskutek uwolnienia się substancji niebezpiecznej, zagrożenie ekologiczne, techniczne itp.) na terenie Elektrowni Połaniec, obowiązany jest:
  - 1) zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki;
  - 2) przy pomocy dostępnych środków, natychmiast zaalarmować:
    - a) osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
    - b) swojego bezpośredniego przełożonego – osobę kierującą pracownikami na danej zmianie
    - c) Dyżurnego Inżyniera Ruchu – **telefon alarmowy (15 865) 66-66 lub (41) 342-0566**.
2. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia z Dyżurnym Inżynierem Ruchu należy wyraźnie podać:
  - 1) miejsce i rodzaj zdarzenia, (co i gdzie się stało);
  - 2) czy istnieje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi;
  - 3) przedstawić się oraz podać numer telefonu, z którego przekazywane jest to zgłoszenie.

UWAGA! Odłożyć słuchawkę należy dopiero po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez osobę przyjmującą zgłoszenie i na jej wyraźne polecenie.

3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 ust. 2) lit b) z chwilą otrzymania informacji o zagrożeniu przyjmuje rolę kierującego działaniami ratowniczymi i pełni ją do czasu przekazania jej innej osobie zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej instrukcji.
4. Po zaalarmowaniu Dyżurnego Inżyniera Ruchu należy, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa podjąć, niezbędne, określone w instrukcjach eksploatacji oraz Planach Działań w Sytuacjach Awaryjnych działania, mające na celu likwidację lub ograniczenie zagrożenia życia, zdrowia, mienia lub środowiska.
5. Do dalszego postępowania przy organizacji i prowadzeniu działań ratowniczych w razie powstania innego miejscowego zagrożenia mają zastosowanie postanowienia opisane w Rozdziale 1 pkt.5 do 16.

DZIAŁ XIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W sprawach nieuregulowanych zapisami instrukcji obowiązują w szczególności postanowienia:
  - 1) Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 1991 nr 81 poz. 351; tekst jednolity: Dz. U. 2009 nr 178 poz. 1380).
  - 2) Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. 1997 nr 54 poz. 348; tekst jednolity: Dz. U. 2012 poz. 1059).
  - 3) Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 414; tekst jednolity: Dz. U. 2013, poz. 1409 z późniejszymi zmianami).
  - 4) Ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2011 nr 63 poz. 322).

oraz aktów wykonawczych do w/w. Ustaw w tym postanowienia innych rozporządzeń, a w szczególności:

- 1) Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).
- 2) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).
- 4) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 roku w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 121, poz. 1137, z późniejszymi zmianami).
- 5) Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późniejszymi zmianami).
- 6) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 6 września 1999 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy magazynowaniu, napełnianiu i rozprowadzaniu gazów płynnych (Dz. U. Nr 75, poz. 846, z późniejszymi zmianami).
- 7) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych (Dz. U. Nr 40, poz. 470).
- 8) Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 roku w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (Dz. U. Nr 107, poz. 1004, z późniejszymi zmianami).
- 9) Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203).
- 10) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne (Dz. U. 2012, poz. 601).
- 11) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (Dz. U. 2012, poz. 445, z późniejszymi zmianami),
oraz wewnętrzne akty normatywne obowiązujące w Elektrowni Połaniec, a w szczególności:
- 12) Procedura zapobiegania, gotowości i reagowania na wypadki, awarie - P/PE/24/ZSZ
- 13) Procedura zarządzania kryzysowego - P/DK/12/ZSZ
- 14) Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego obiektów
- 15) Instrukcje eksploatacji urządzeń i instalacji

DZIAŁ XIV

WYKAZ DOKUMENTÓW ZWIĄZANYCH Z INSTRUKCJĄ

Lp.	Numer dokumentu	Nazwa dokumentu
1	Dokument związany Nr 1	Skład i zadania zespołu d/s koordynacji działań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna.
2	Dokument związany Nr 2	Zasady wydawania zgody na czasowe wyłączenie z eksploatacji urządzeń gaśniczych, oraz zamknięcie odcinka lub całej drogi pożarowej.
3	Dokument związany Nr 3	Wykaz podstawowych znaków informacyjnych i bezpieczeństwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
4	Dokument związany Nr 4	Wykaz budynków i obiektów posiadających instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.
5	Dokument związany Nr 5	Wykaz urządzeń przeciwpożarowych zainstalowanych w Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna, terminy i zakres przeglądów, prób, kontroli oraz sposób ich dokumentowania.
6	Dokument związany Nr 6	Plany sytuacyjne sieci i instalacji wody do celów przeciwpożarowych wraz z wykazem hydrantów na terenie Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna.
7	Dokument związany Nr 7	Wykaz gaśnic (ilość i miejsce ich rozmieszczenia) w obiektach i na terenie Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna.
8	Dokument związany Nr 8	Wykaz stałych podręcznych składów butli z gazami palnymi na terenie Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna.
9	Dokument związany Nr 9	Dokument Zabezpieczenia Przed Wybuchem (DZPW).
10	Dokument związany Nr 10	Wykaz stanowisk pracy i osób na nich zatrudnionych upoważnionych do wydawania zezwoleń na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo na terenie Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna.
11	Dokument związany Nr 11	Wzór zezwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo na terenie Enea Elektrownia Połaniec Spółka Akcyjna oraz rejestru wydanych zezwoleń na wykonywanie tych prac.